

بررسی درمان بیماری‌های روان‌تنی از دیدگاه رازی، جرجانی و طب نوین

فاطمه شریفیان مطلق^۱

علی شریفیان مطلق^۲

سمانه عربیان^۳

فرخ زارع^۴

حسن نامدار^۵

چکیده

سایکوسوماتیک (روان تنی)، واژه‌ای یونانی، مرکب از دو کلمه psyche (روح) و Soma (بدن) بوده و به بیماری‌های جسمی با منشأ روانی اطلاق می‌گردد. شیوع این اختلالات در دنیای جدید و عدم تشخیص پاتوفیزیولوژی کامل آن در مبتلایان و همچنین مشکلات موجود در امر درمان، به عنوان یک معضل، در حوزه بهداشت و درمان مطرح بوده و سبب تحمیل هزینه‌های مالی و مشکلات اجتماعی بر جامعه و سیستم‌های مدیریتی آن شده‌است. این بیماری با سابقه چند هزار ساله در مکاتب طبی مختلف، در طب سنتی ایران نیز، مورد توجه قرار گرفته‌است. با بررسی کتب رازی درمی‌یابیم که وی از قدیمی‌ترین پزشکان دوران تمدن اسلامی بوده که شیوه‌های درمانی

^۱. دانشجوی کارشناسی ارشد تاریخ علوم پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه شاهد، تهران

^۲. دانشجوی کارشناسی روان‌شناسی عمومی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه پیام نور، تهران

^۳. دانشجوی کارشناسی ارشد تاریخ علوم پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه شاهد، تهران،

ایران arabian16@gmail.com

^۴. کارشناسی ارشد علوم اجتماعی، دانشگاه پیام نور تهران، تهران

^۵. استادیار، گروه طب سنتی، دانشکده پزشکی، دانشگاه شاهد، تهران، ایران، (نویسنده مسئول):

h.namdar@shahed.ac.ir

موثری را برای درمان این بیماری مطرح نموده است. دیدگاه رازی، مبتنی بر عقل، خردگرایی و تجربه می‌باشد. بنابراین با بیان ارتباط متقابل بین اختلالات روانی و جسمی و اعتقاد به تأثیر بیشتر روان بر جسم، بر نقش خردورزی و سرکوبی هوی، در بهبود و درمان این بیماری‌ها تأکید دارد. کتاب طب روحانی او، از قدیمی‌ترین کتاب‌هایی است که به توصیف حالات روحی و درمان این بیماران پرداخته است. به همین سبب رازی از پیشگامان معرفی این اختلال در حوزه پزشکی بشمار می‌رود. در این تحقیق به بررسی این اختلال و تشخیص و درمان آن از دیدگاه رازی، جرجانی و طب نوین می‌پردازیم.

واژگان کلیدی: سایکوسوماتیک، روان تنی، اختلالات روانی، رازی، جرجانی، طب سنتی ایران، طب نوین.